

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA ROK 2009

Rozdział I Wstęp

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 70, poz. 473 z 2007 roku z późniejszymi zmianami). Gminny program ma na celu nakreślenie kierunków profilaktyki przeciwalkoholowej zmniejszenie rozmiarów problemów uzależnień, które już występują oraz zapobieganie powstawaniu nowych. Program tworzony jest przy współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołaną przez Prezydenta Miasta i uchwalany przez Radę Miasta. Realizację Programu koordynuje Pełnomocnik Prezydenta Miasta do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych wykorzystując do tego podmioty i środki wymienione w dalszej części opracowania.

Zaobserwowane problemy związane z alkoholizmem mieszkańców naszego miasta to:

1. Szkody zdrowotne u osób pijących i narkotyzujących się (choroby somatyczne, postępująca degradacja psychofizyczna, zaburzenia w rozwoju psychicznym i społecznym).
2. Szkody zdrowotne, psychiczne, moralne i materialne u członków rodzin osób uzależnionych (rozbicia rodzin, przemoc, demoralizacja nieletnich, znęcanie moralne i fizyczne).
3. Dezorganizacja środowiska pracy i starty ekonomiczne (wypadki w pracy, absencja, obniżenie sprawności produkcyjnej).
4. Naruszenie prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe, przestępczość osób uzależnionych, prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym, wykroczenia w miejscach publicznych).
5. Naruszenie prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi (sprzedaż alkoholu bez zezwolenia oraz osobom nieletnim i nietrzeźwym).

Organa władzy i administracji państwowej i samorządowej obowiązane są do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożycia, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu propagowanie trzeźwości we wszystkich dziedzinach życia, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużycia alkoholu.

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Rozdział II Zadania do realizacji w 2009 roku

1. Rozwój i modernizacja usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i członków ich rodzin:
 - Zapewnienie każdemu uzależnionemu od alkoholu i jego rodzinie możliwości bezpłatnego korzystania z pomocy Niepublicznej Poradni Leczenia Uzależnień
 - Prowadzenie zgodnie z zawartymi kontraktami zajęć terapeutycznych w Niepublicznych Poradniach Leczenia Uzależnień
 - Finansowanie ponadpodstawowych programów pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin
 - Prowadzenie Telefonu Zaufania i dla osób uzależnionych i ofiar przemocy, oraz stworzenie sieci informacji o jego działaniu
2. Udzielenie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym oraz przeciwdziałanie przemocy domowej:
 - Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin

- Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób zajmujących się uzależnieniami i przemocą domową
 - Organizacja szkoleń dla poszczególnych grup zawodowych np., pedagogów szkolnych stykających się z problemem przemocy domowej i alkoholizmu
 - Popieranie i udział w ogólnopolskich i lokalnych inicjatywach przeciwdziałania przemocy i współpraca różnych instytucji w tej dziedzinie
 - Zbieranie i udzielanie informacji na temat dostępu do wszechstronnej pomocy dla osób uzależnionych i ofiar przemocy
 - Współdziałanie z OPS w udzielaniu bezpośredniej pomocy finansowej rodzinom z problemem
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci w programach pozalekcyjnych:
- Organizowanie i prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i ich rodziców
 - Prowadzenie działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka (rodziny alkoholowe, Ognisko Wychowawcze, Oratorium)
 - Finansowanie i organizowanie konkursów i imprez kulturalnych i sportowych w placówkach oświatowych związanych tematycznie z uzależnieniami
 - Wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki uzależnień pedagogów szkolnych i wychowawców klas
 - Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki przeciwalkoholowej
 - Prowadzenie świetlic opiekuńczo- wychowawczych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka w rejonach zagrożonych patologią społeczną
 - Włączenie do działań organizacji pozarządowych, związków wyznaniowych i wszystkich instytucji mogących pomóc w prowadzeniu profilaktyki przeciwalkoholowej wśród dzieci i młodzieży
 - Udostępnienie materiałów edukacyjnych (ulotki, broszury) i prasy specjalistycznej
 - Udzielanie pomocy materialnej w postaci stypendiów uczniom zdolnym, z rodzin biednych, patologicznych z problemem alkoholowym
 - Stwarzanie dzieciom i młodzieży warunków do rozwijania własnych zainteresowań i spędzania wolnego czasu bez alkoholu przez budowanie i remonty placów zabaw, boisk sportowych, skate-parków i innych
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, pomagającej w rozwiązywaniu problemów alkoholowych
- Wspieranie działalności klubów Abstynenckich i Trzeźwościowych funkcjonujących w mieście
 - Finansowanie działalności Jastrzębskiego Telefonu Zaufania „Kontakt”
 - Dofinansowanie bieżącej działalności Ogniska Wychowawczego dla dzieci z rodzin patologicznych
 - Wspieranie działań profilaktycznych prowadzonych w Oratorium
 - Pomoc w działalności szkoleniowej prowadzonych w wybranych środowiskach
 - Realizacja nowych programów profilaktycznych i szkolenie ich realizatorów
 - Współpraca w prowadzeniu i dofinansowanie programów profilaktyki przeciwalkoholowej i przemocy w rodzinie
 - Współdziałanie ze wszystkimi instytucjami, które chcą i mogą pomóc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych pojawiających się na terenie naszego miasta
 - Współdziałanie z podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne i ochronę zdrowia, współuczestniczącymi w rozwiązywaniu pojawiających się problemów alkoholowych w tym między innymi doposażenie tych podmiotów w specjalistyczne pojazdy wraz z wyposażeniem oraz inny sprzęt wykorzystywany do zapobiegania i rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem wśród mieszkańców miasta
5. Podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów dotyczących reklamy, promocji i sprzedaży napojów alkoholowych oraz substancji psychotropowych lub środków odurzających.
6. Ograniczanie dostępności do alkoholu poprzez limitowanie punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz ustalanie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

7. Wspierania działań na rzecz zatrudnienia socjalnego ograniczającego wykluczenie społeczne osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Rozdział III

Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Pełnomocnik Prezydenta Miasta do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych, którego zadaniem jest:
 - a. Działanie na rzecz tworzenia i wzmacniania lokalnej koalicji trzeźwości, szukanie poparcia dla działań na rzecz zmniejszenia rozmiarów problemów alkoholowych
 - b. Inicjowanie i wspieranie merytoryczne i finansowe działań profilaktycznych na terenie szkół i placówek oświatowo-wychowawczych
 - c. Gromadzenie i upowszechnianie informacji o programach i podmiotach działających na rzecz profilaktyki i uzależnień i współpraca z nimi i finansowanie biuletynu profilaktycznego
 - d. Przygotowanie wspólnie z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przekładanie Prezydentowi Miasta:
 - projektu Gminnego Programu
 - projektu preliminarza na jego wykonanie
 - sprawozdania z jego realizacji
 - e. Wspieranie merytoryczne i finansowe programów terapeutycznych i interwencyjnych realizowanych przez instytucje, organizacje i podmioty pozarządowe na terenie gminy
 - f. Kontrolowanie przebiegu realizacji Gminnego Programu oraz wykorzystania środków finansowych przez instytucje i podmioty realizujące poszczególne zadania
2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, której zadaniem jest:
 - a. Współtworzenie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - b. Wydawanie opinii dotyczących wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży co do ich zgodności z uchwałami Rady Miasta
 - c. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego
 - d. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej przeciwdziałaniu alkoholizmowi
 - e. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży
 - f. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin
 - g. Wspieranie działań prowadzących do ochrony przed przemocą w rodzinie
 - h. Występowanie z propozycjami odnośnie budżetu profilaktyki uzależnień
 - i. Dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń
3. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - a. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za każdorazowy udział w posiedzeniu wyżej wymienionej Komisji
 - b. Wysokość wynagrodzenia o którym mowa powyżej uzależniona jest od obowiązującej wysokości minimalnego wynagrodzenia
 - c. Wynagrodzenie członka Miejskiej Komisji za każdorazowy udział w jej posiedzeniu wynosi 15% minimalnego wynagrodzenia
4. Instytucje, Organizacje Pozarządowe i Ruchy Samopomocowe:
 - a. Klub Abstynenta „Arka”

W klubie prowadzona jest działalność mająca na celu podtrzymywanie w trzeźwości członków klubu i wszystkich tych, którzy zgłaszają się do klubu po pomoc w trzeźwieniu, prowadzone są zajęcia warsztatowe i terapeutyczne dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz działania na rzecz promowania trzeźwości wśród mieszkańców miasta
 - b. Jastrzębski Katolicki Klub Trzeźwości działający przy parafii św. Katarzyny
Działalność klubu jest podobna jak klubu „Arka”, działa on pod patronatem proboszcza parafii św. Katarzyny
 - c. Ognisko Wychowawcze i Oratorium bł. Laury Vicuna

- Znajdują tam pomoc i opiekę dzieci z rodzin patologicznych, rozbitych i z problemem alkoholowym
- d. Oraz inne instytucje, organizacje i ruchy samopomocowe działające na terenie miasta i prowadzące działalność profilaktyczną dotyczącą uzależnień
5. Niepubliczne Poradnie Leczenia Uzależnień
Zgodnie z zawartymi kontraktami zatrudnieni tam specjaliści udzielają pomocy osobom uzależnionym, oraz ich rodzinom, prowadzą programy terapeutyczne, leczenie farmakologiczne oraz kierują na leczenie w ośrodkach zamkniętych, gdy istnieje taka potrzeba.
6. Ośrodek Pomocy Społecznej, którego zadaniem jest:
- a. udzielanie pomocy materialnej rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia
 - b. utrzymanie kontaktu ze szkołami i pomoc dzieciom z rodzin patologicznych (alkoholizm, przemoc)
 - c. udzielanie pomocy materialnej w formie stypendiów uczniom biednym, zdolnym, z rodzin patologicznych z problemem alkoholowym
 - d. współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy osobom uzależnionym i rodzinom patologicznym
7. Komenda Miejska Policji, Straż Miejska, Zakład Karny, które jako jednostki powołane do kontroli przestrzegania prawa i porządku publicznego mają kontakt z osobami uzależnionymi i rodzinami patologicznymi, oraz są włączone do współpracy z Prokuraturą i Sądem. Dokonują również kontroli warunków sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży
W ramach Prewencji Policja i Straż Miejska prowadzi w szkołach naszego miasta działania profilaktyczne dotyczące uzależnień i przemocy domowej, które mają na celu ustrzec dzieci i młodzież przed tymi zjawiskami.
8. Urząd Miasta i Miejski Ośrodek Kultury, oraz inne instytucje, które poprzez organizowanie imprez sportowych i kulturalnych dają możliwość spędzenia wolnego czasu bez alkoholu, rozwijają sportowe i kulturalne zainteresowania oraz promują styl życia wolny od uzależnień.
9. Urząd Miasta i placówki oświatowe, których działalność wychowawcza nakierowana jest na eliminowanie zjawisk patologii społecznej. W szkołach prowadzone są programy edukacyjne i informacyjne z zakresu profilaktyki uzależnień, prelekcje i pogadanki dotyczące zjawisk patologicznych takich jak przemoc domowa i alkoholizm, organizowane są konkursy z tematyki uzależnień, w niektórych szkołach działają świetlice opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci z rodzin patologicznych. Wszystkie te działania mają uświadomić dzieci i młodzież czym są wszelkie uzależnienia, do jakich niebezpieczeństw prowadzą i jak się przed nimi bronić.
10. Urząd Miasta organizuje lokalne kampanie promujące zdrowy i trzeźwy styl życia np., Jastrzębskie Dni Promocji Zdrowia, Jastrzębska Promenada Trzeźwości
11. Organizacje młodzieżowe (np., ZHP, młodzieżowe kluby sportowe), które w swoich programach mają działania promujące życie bez używek i swoim działaniem wskazują co robić aby być wolnym od nałogów.
12. Urząd Miasta przygotowuje dla dzieci i młodzieży miejsca do spędzania wolnego czasu bez alkoholu np. boiska sportowe, place zabaw.

Rozdział IV
Harmonogram wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki
I Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zestawienie wydatków w rozbiciu na jednostki bezpośrednio realizujące zadania

Dział 851 Rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi

1. Ośrodek Pomocy Społecznej

& 3110 – świadczenia społeczne (zasiłki celowe, okresowe opłata za schronienie)	266.400,00
& 3240 – stypendia oraz inne formy pomocy uczniom	70.220,00
& 4700 - szkolenia pracowników	10.000,00
& 4300 - zakup usług pozostałych	5.000,00

Razem : **351.620,00**

2. Wydział Kultury i Sportu

& 2820 - dotacje dla stowarzyszeń kulturalnych i sportowych działających na terenie miasta	80.000,00
---	-----------

Razem : **80.000,00**

3. Ognisko Wychowawcze

& 4260 – zakup energii (światło, co, gaz woda)	.66.158,00
& 4270 – zakup usług remontowych (budowa boiska)	75.913,00
& 4300 - zakup usług pozostałych	6.240,00

Razem : **148.311,00**

4. Placówki oświatowe - szkoły

Razem : **25.693,00**

5. Wydział Infrastruktury Komunalnej i Inwestycji UM

& 4270 – zakup usług remontowych (remonty boisk sportowych)	300.000,00
--	------------

Razem : **300.000,00**

6. Szkoły podstawowe prowadzące świetlice opiekuńczo-wychowawcze

Szkoła Podstawowa Nr 1	38.981,00
Szkoła Podstawowa Nr 3	72.634,00
Szkoła Podstawowa Nr 6	40.877,00
Szkoła Podstawowa Nr 10	48.506,00
Szkoła Podstawowa Nr 19	36.027,00
Szkoła Podstawowa Nr 21	25.864,00

Razem: **262.889,00**

7. Pełnomocnik Prezydenta ds. rozwiązywania problemów alkoholowych

& 4110 – składki na ubezpieczenie społecznych	4.710,00	
& 4120 – składki na Fundusz Pracy	735,00	
& 4170 - wynagrodzenia bezosobowe	28.500,00	
w tym:		
- udział w kampaniach profilaktycznych	3.844,00	
- programy profilaktyczne i prelekcje w szkołach	5.000,00	
- wynagrodzenia członków Miejskiej Komisji Probl. Alk. -	19.656,00	
& 4300 – zakup usług pozostałych	36.004,00	
- terapie dodatkowe w leczeniu odwykowym	6.000,00	--
- dofinansowanie wypoczynku		
- i obozów terapeutycznych	3.000,0	
- programy, warsztaty i spektakle profilaktyczne w szkołach	6.000,00	
- Jastrzębska Promenada Trzeźwości (MOK)	16.000,00	
- udział w kampaniach profilaktycznych	3.004,00	
- szkolenia dotyczące profilaktyki	2.000,00	
&4210- zakup materiałów i wyposażenia	18.338,00	
w tym:		
- materiały do programów profilaktycznych	4.000,00	
- nagrody i materiały do kampanii profilaktycznych	4.000,00	
- materiały szkoleniowe i edukacyjne	4.000,00	
- materiały i wyposażenie do programów i działań profilaktycznych na terenie miasta i w ZK	6.338,00	
&4390 - wynagrodzenie biegłych za opinie dotyczące uzależnień	6.000,00	
& 4700 - szkolenia dotyczące profilaktyki	1.000,00	
& 4740 - zakup artykułów papierniczych do sprzętu druk.	1.000,00	
& 4750 - zakup akcesoriów komputerowych	1.000,00	
& 2830 - dotacje dla organizacji pozarządowych	105.000,00	
& 4240 - zakup pomocy naukowych i dydaktycznych	3.000,00	
& 4610 - koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	1.200,00	

Razem **206.487,00**

8. Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna Działalność telefonu zaufania Kontakt

Razem **20.000,00**

Razem 1 – 8 **1 395.000,00**

Rozdział V Postanowienia końcowe

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2009r. jest integralną częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Jastrzębie Zdroju na lata 2006 – 2010.